Od našich přátel

BURWELL, NEB. — (Pokračování.) — Z Berlína další naši cestu nastupujeme jižním směrem, po dvoukolejné dráze, kterou použili jsme i dříve z Hamburku do tohoto města a jež vede odtud přes Prusko a část Saska do města Drazdan. — Rychlík, neb "Courierzug", jak jej Berlíňák zove, v němž jsme se pokud možno pohodlně usadili, míjí rychle sídelní město starého panujícího rodu Hohenzolernů, zanechávaje za sebou i četné průmyslové závody předměstské, z jichž žhavých ohnivých jícnů vychází oblak dusivého dýmu. — Zde onde nalézá se osamělá villa a hned na to ztrácí se vše v mlze. — Míjíme zde on de malý les, ač po právu toho názvu sobě nejméně zaslouží; jelikož stromy jeho představují se nám v zakrslých sotva že živořících borovicích; míjíme i šíré jednotvárné roviny na mnoze s chudou půdou a četnými větrnými mlýny. Brzo zanecháváme za sebou celou řadu menších staničních městeček a vesnic, s cihelnými nebílenými domy, s taškovým neb břidlicovým krytem. — Za nedlouho vjíždí náš vlak na saskou půdu, která zdá se býti již úrodnější a zeleznicní stanice i městečka výstavnější. — Po pěti-hodinové jízdě přijíždíme do krásného labského údolí a hned na to spatrujeme vinoucí se stříbrný pás mohutného labského proudu. — Projíždíme menší předměstskou stanici a již odtud spatřujeme před sebou po obou stranách rozkošných břehů labských rozkládající se perlu německých měst — čarovné Drážďany. Projedouce předměstí Lipské, zastavuje naš rychlovlak na velkém Lipském nádraží. — Toto nalézá se na pravém břehu labském v tak zvaném Novém Městě, jen několik kroků od jiného velikého nádraží Slezského. — Již roku 1879. dostalo se mně prvé vhodné příležitosti navštíviti toto krásné starobylé sídlo králů saských. Bylo to ve vhodné době, kdy byl jsem průvodčím mých dvou bratranců a ještě dvou jiných chlapců na cestě do německé školy v severních Čechách do městečka Jezvé (Obec-Politz) mezi Českou Lípou a Děčínem. Honorář, jehož se mi od jejich štědrých papínků dostalo použil jsem k této zábavné cestě, kterou podnikl jsem z Podmokil u Děčína, odkudž možno též plaviti se na malém parníčku po Labi. — Proto již tím jistěji jako starý známý opouštím vlak a spěchám z nádražní budovy na ulici. — Odtud nechť provází mě opět laskavý čtenář tímto městem, abychom si je blíže prohlédli. — Poněvadž nalézáme se již v Novém Městě, započneme s touto městskou částí. Procházíme krásnou císařskou ulicí a vstupujeme na náměstí císaře Viléma, kde pozastavíme se před skvostným palácem japanským. Jeho pozadí při samém nábřeží labském, počínajícím u velikého železničního mostu, zastíněné jest krásným parkem. — Odtud po tomto nábřeží kráčíme poněkud k východu, kde mocně, rychle se valící proudy vodní, tvoří ostrý oblouk mezi částí starého a nového města, které spojuje zde velkolepý starý kamenný most, tak zvaný Augustibrucke. Jeho četné mohutné pilíře spojují pevné klenoby, nad kterými nalézá se prostranná široká s obou stran nad pilíři vysutá obloukovitá cesta. Jest to pevná věkovitá stavba, jednoduchého stavitelského slohu; přispívá však značně k okrasě obou městských částí. — Vstupme na okamžik na most a odstupme z jižní části na některé vysuté, nám nejlépe se hodící místo. Most tento jest dle svého omšelého vzhledu zajisté již starým svědkem různých zašlých dob, jakož i četných bouří a povodní, jaké převalily se přes jeho vzdorující pevné pilíře, na nichž naznačeně jsou nadnormální výšky vodní z různých let. Pozvedněme však svůj zrak, to zde se nám okamžitě, že vyrůstá před námi jako z pohádky čarovné město po obou stranách řeky se rozkládající, jehož břehy krasteni jsou namnoze zelení stromů. — K jihu na starém městě se strany proti labskému proudu valí nás nad širokým nábřežím značně zvýšené rozkošné terasy se svým krásným schodištěm, jež zdobeno jest uměleckými sochami. — Jest to překrásné, podle Labe do značné dálky se táhnoucí prostranství, které tvoří jaksi druhé vyšší nábřeží, na němž rozkládá se krásný park se stinnými stromy, v jehož severo-východním rohu, při samém Labi, pyšní se skvostný Belvedére. — Proti mostu pne se majestátně vzhůru katolická katedrála, v levo staré sídlo saských králů (Koenigsschloss) a s pravé strany chrámové, monumentální Zwinger (museum) s nádherným dvorním divadlem. — Dlouho pohlížíme na tento obraz, jako bychom se od něho ani odtrhnouti nemohli, neboť jest to zjev plný krasy a nádhery. — Když pak poněkud unaveni pohledem tímto, ponoříme oko své do hlubokých rychle ubíhajících proudů vodních, tu zdá se nám, že ty mocně se valící vody, jichž značná část ještě snad před několika hodinami smývala břehy nam posvatného Vyšehradu a že veliká většina tohoto mocného proudu protékala ještě nedávno našimi četnými domovy — tu vítáme je jako své staré přátele — kteří vedle pozdravů z dálné otčiny, přinášejí sebou i hojné potoky prolitých slzí našich českých ustaraných matiček, jakož i hojné size četných žen a tisíce opuštěných sirot. — Tu zdá se nám, že nám ty ceřící se vody labské, na své dlouhé cestě velikou německou říší, přinášejí sebou z naší vlasti hroznou kletbu zuboženého lidu a výstražné šepotají vzkaz českého národa všemu německému lidu, že jest již na čase, by konečně jednou již prohlédl ze svých bojechtivých snů a vložil opět vražedné ostří meče svého do pochvy a smířil se trvale s ostatními národy. — Pomalu zvědajíce své oko vzhůru, probouzíme se ze svého snění a v zadumání odcházíme zpět k navštěvě nového města, nesouce sebou trvalý dojem tohoto krásného okamžiku. — Jakmile sejdeme s mostu, vstoupíme na velké tržní náměstí, s kterého ubíráme se severním směrem po krásné široké tak zvané hlavní třídě, míjíce rozsáhlé vojenské kasárny a hned o pět vstupujeme na rozsáhlé kruhové náměstí, v jehož středu v menším kruhovém prostoru nalezé se park. Jest to náměstí tak zvané Albert Platz, z jehož středu rozbíhá se paprskovitě 10 ulic různými směry. — Držíme stále severní směr; v pravo míjíme výstavné Albert divadlo a kráčíme po dlouhé Alaun třídě, načež vstupujeme na rozsáhlé náměstí Alaun. — Přejdeme toto náměstí, vstoupíme do velkého parku, v jehož středu nalézají se střelecké kasárny a v severozápadním rohu kasárny zákopnické. Za těmito rozkládá se tak zvaný Albertstadt, jest to část města, která zastavena jest samými kasárními budovami, stájemi, arsenály, kadetní školou, vojenskou nemocnicí a četnými skladišti. Z těchto budov vynikají svou rozsáhlou stavbou obromné moderní kasárny pro pěchotu, které laskavostí jednoho poddůstojníka měl jsem příležitost v průvodu jeho sobě prohlédnouti. — Však opusťme raději tato z daleka krví lidskou páchnoucí místa, kde vyučují se celé masy mladých mužů hroznému vražednému povolání. — Vracíme se zpět po dlouhé královsko-mostecké třídě, přes zmíněné již okrouhlé náměstí a odtud po známé nám již hlavní třídě přes tržní náměstí a vstoupíme opět na Augustův most, přes nějž ubíráme se dále k starému městu. — Vstupujeme na krásné zámecké náměstí, ubíráme se kolem starobylého královského sídla, jehož zadní venkovní část má veliké nástěnné vzácné fresky. — Zahneme za roh zámku a již nalézáme se v spletí úzkých ulic nejstarší části města. Několik kroků na východ a již nalézáme se na novém královském náměstí, odtud uhýbáme se kolem nemocnice, přijdeme k budově tak zvané Zeughaus, kde uloženo jsou různé muzejní sbírky. Před budovou rozkládá se krásný park, který se táhne až k Belvederu při labském nábřeží. — Jdouce odtud zpět přes nové náměstí jižním směrem, vstoupíme na náměstí tak zv. Alt-Markt s krásnými obchody. Ve středu náměstí stojí krásné vysoké sloupoví, v jehož zvýšeném středu stojí velkoněmecká socha Germania. — Kolem starého města rozkládá se několik pěkných výstavných předměstí se širokými moderními ulicemi. — Při západní straně nalézá se Friedrichstadt, k jižu táhne se Wilsdruf a Lee Vorstadt a se strany východní Johann stadt a Pirnasche Vorstadt. — V tomto posledním nalézá se palác a skvostný park korunního prince saského. Z pravé jeho strany, hned od starého města, táhne se k východu dlouhý park na způsob boulevardu, který nazývá se "An der Buergen". Zde počíná mnoho ulic, které vedou jižním směrem. — Celé město i okolím, v kterém nalézají se skvostné letohrádky německé šlechty, poskytuje se svým hojným stromovím příjemný dojem. — Na konci již zmíněné "An der Buergen" rozkládá se tak zvaná velká královská zahrada se skvostným rozlehlým parkem, na jehož jižní části nalézá se krásná zoologická zahrada s četnými budovami, které rozptýlené jsou na různých místech parku a jež poskytují útulek různé dravé zvěři a různé dravé zvířeně. Za poznámku uvésti sluší, zmíníme-li se o oddělení opicím; již z daleka přivádí nás vztýčený nápis na stezku, která vede nás k obrovské pevným ocelovým dráty opatřené kleci, v které chová se několik rodin opicích, náležejících různé čeledi. Klec opatřená jest komickým nápisem "Wir beissen" (My kousáme), což také ve skutečnosti jest pravdou, o které jsem se sám později ku své škodě přesvědčil. Když návštěvník blíží se ku kleci, tu již pozorující jej opičák rychle vyšplhá se po provazovém žebříku do nejhořejší části klece, kde zavěšen je zvon, a hned u chopí se provazu a zvoní, že uši zalehají; v zápětí toho jako o závod spustí dravci po celém parku takový řev, jako bychom se nalézali na blízku nějaké africké džungli. Když přiblížil jsem se blíže, tu pan opičák strelhbitě se sonkal se dolů, na to řev dravců hned umlkl. Za ten povedený kousek jsem jej štědřil mojí bulckou, kterou jsem sobě v tomto městě koupil, on však odměnil se mně tím, že moji památnou bulku vtáhl dovnitř a na sta kousků ji rozkousal. Teprve pak seznal jsem, ač již pozdě, důležitost nápisu. — Tímto ukončím další popisování této zoologické zahrady, jelikož bývají všecky až na malé výminky stejné a proto obmezím jsem se pouze na tom sděliti jen tuto svoji komickou příhodu s opičákem, která jest poučná tím, abychom dbali byli výstražných nápisů. — Jako většina Michlů v říši kázně a dobrých mravů, holduje se zvláštní zálibou Gabrinovému moku, tak i jejich drážďanští bratříčkové z mokré čtvrti mají zálibu v pěnivém, zvláště v černém ovesném — neb bavorském. Jsou zde veliké pivovary, vzdor tomu pije se zde mnoho piva mnichovského, plzenského a posenhofského. Denní hosté u svých stálých pro ně vyhražených stolů mají své půl-litrové džbánečky, nesoucí jejich jména, jimiž označené jsou i jejich dýmky s dlouhými ohebnými troubely, z kterých s pravou rozkoší vypouštějí hojné oblaky tabákového dýmu. — Jako v Anglii používá se malých krátkých dýmek ke kouření, neb v Rakousku většinou laciného tabáku, kde vyděračna vláda vlastní tabákový monopol, následkem čehož lid svoji tabákovou pochoutku musí vládě draho platiti, zvláště lepší druhy doutníků, které popřáti sobě může jen člověk zámožný, tak opět zde kouřili se na ulici vonné doutníky. — Tabák jest zde dosud snad ještě laciný, neboť výroba doutníků byla svobodná a při malé vládní dani. Následek toho byl, že výrobky tyto prodávaly se v době mé první návštěvy tohoto města úžasně lacino, zvláště při tehdejší nízké hodnotě saské peněžní měny, kdy naplnil se jsem výměnou za 1 zl. r. č. plný sáček, zvláště byly-li to přeníky. — Vzpomněl jsem sobě svých četných přátel, jaká by to pro ně byla zvláštní labužnická pochoutka, kdybych jim ze své cesty nějaký ten vonný doutníček přivezl. — Vzpomenuto a také vykonáno; koupil jsem dvě objemné bedničky vonných viržinek saské výroby. Tyto vložil jsem do ručního kufříku, načež spěchal jsem na české nádraží k Podmokelskému vlaku. — Jízda ubíhala rychle, přejeli jsme již Pirnu, kde hlásilo se rakouskému zřízenci povinné clo. Však — ó — světe! na clo k svému zděšení jsem zapomněl. Cestující na cizém vlaku, vstupující na rakouské území, používali té výhody míti u sebe pro svoji potřebu ne více než 10 kusu doutníků, já však měl u sebe daleko větší jich počet. — Rychlá a moudrá rada k vyproštění se z této nemile situace byla by neocenitelna, neboť vlak blížil se rychle k Podmoklí, kde bdělému oku četné zde finanční stráže málo co ujde. Výsledek této úvahy nebyl jiný, než buď zaplatiti vysokou desateronásobnou pokutu ceny to virzinek, nebo vyndati je z kufříku a ponechati je ve vlaku. Svěřil jsem to rychle vedle sedícímu, zkušenému již drážďanskému cestujícímu jednateli, který ve své samospasitelné hned spustil: Das ist verfluchte sache! (to jest zpropadená věc) a hned na to dal mně radu, jak projíti středem finančního kordonu. S výrazem lhostejné odvahy procházel jsem s ostatními cestujícími dvojité řady c. k. rak. finanční stráže, která s ostrým zrakem pozorovala každého cestujícího, jenž, obtěžkán nějakými zavazadly, vystoupil z drážďanského vlaku, spěchaje na druhý peron k vlaku pražskému. — V jedné ruce klíček, druhou podával jsem nejbližšímu z nich kufřík, jakobych rázem vše chtěl míti odbyto. Jeho ruka však učinila odmítavý posunek, čímž pro mě nemilá věc skončena. — Na peroně před připraveným pražským vlakem, očekával mě již Němčík, řehtající se na celé kolo se slovy: Das sind aber verfluchte Ochsen (to jsou ale hloupí volové). Dlouho se smíchem připomínal jsem sobě tu to historku se saskými jemnými viržinskými doutníky. — Jelikož prohlídka hlavního města saského jest již u konce, ubíráme se do nejjižnější části města k českému nádraží saské státní dráhy, bychom pokračovali dále v naší cestě. Zde opatříme sobě lístek do Podmokli a vstoupíme opět do zde již připraveného vlaku. —

(Pokračování.)

ST. PAUL, NEB., 21. ledna. — Ctěná redakce! Není třeba člověku, máli šťasten býti, aby oplýval bohatstvím; můžeť býti spokojen i při menším stavu jmění. Nejvíce přispívá k blaženosti a spokojenosti člověka, spokojená mysl a duševní poklid, které jsou nevyčerpatelným zdrojem nejčistší radosti. Klid duševní jest neocenitelný dar v těžkých časech pomáhá nám vítěziti a udržuje naděje. Tudíž Vám přeji, jakož i všem čtenářům a spanilomyslným čtenářkám t. l. v tomto již běžícím novém roce, abyste po celý ten čas — a nejen v tomto roce, nýbrž po celý život svůj požívali toho největšího míru duševního a nejdokonalejšího uspokojení a blaženosti. — Jan Lhoták se podrobil dne 11. ledna operaci na slepé střevo, kterou provedl ku nejlepší spokojenosti dr. Grothau s manželkou ze St. Paul za pomoci dra. Petersona z Danebrog. Včera jsme navštívili s mojí manželkou Džuníka; daří se mu výborně, tak že jest na cestě velmi v brzku k úplnému uzdravení, čehož mu ze srdce přeji, neb on jest vždy veselý společník a vyniká v každém ohledu svými tak pěknými vlastnostmi. Manželé Lhotákovi se přestěhovali z východní Nebrasky před pěti roky na jejich nynější farmu o sto osmdesáti akrech, kterou vykoupili od Josefa a Marie Forsterových, již ovšem velmi zvelebili a i dnes při jeho nemoci hospodářství kvete, neboť přijel jeho bratr Frank s matkou a ten se pánečku ve farmaření vyzná, kdežto maminka jako čiperka se otáčí v kuchyni při jejím stáří 61 rok, tak že vše chodí, jako na drátku. Farma ona jest na prodej za $75.00 akr; jest tři míle vzdálena od města St. Paul, kdež křižují dráhy Burlington a U. P. Okolo farmy vede dobře upravená cesta pro automobily, jako císařská silnice ve staré vlasti. Jablka jsem tam trhal s mojím synem po dva dni a dostali jsme jich sedm pytlů od práce, různých druhů, bylo jich natrháno 126 bušlů. Jelikož byly v tom čase 45 centů bušl, uložil jich Džaník větší část do sklepa, který sobě sám z kvádrů zbudoval. Veškeré stavby jsou v dobrém stavu; třicet akrů vojtěšky (alfalfa), dva roky osetě; hloubka vody 13 stop, hojnost sena, pastrem protéká potok po celý rok. — Měli jsme také k novému roku návštěvu! Přijeli Josef Hurt s manželkou z Oklahomy, bratr to mojí manželky. Po jedenadvacíti rokách jsme si měli o čem vypravovat. Také jsme se společně vypravili po dráze do Farwell a dále na farmu k strýci z tetě Antonín Hurtovým. Teta již delší čas churaví; doufejme však, že při dobré obluze strýce, starého dělostřelce z roku 1866, se k uspokojení nás všech v brzku opět uzdraví, čehož ji ze srdce přejeme. Josef Hurt s manželkou byli ubytováni u Václava Hurta a měli prý se znamenite jako v Církvici u Kutné Hory. Paní Hurtová, jako pravá česká selka, má také v domácnosti vše dle selského spůsobu zařízeno, tudíž ono se Pepíkovi odtamtud ani nechtělo. Dále pak byla návštěva u M. Mrkvičky, taktéž strýce Pepíkův; tam jsme se sjeli všecko přátelstvo, tak že v domácnosti pana Mrkvičky bylo živo, zvláště o mocnářích nyní tam v Evropě válčících bylo rokováno. Některý sype rozumy o těch mocnářích jako z pytle, nemaje ani ponětí o jeho charakteru, aniž by jej byl osobně kdy viděl. Nejvýše, že jej měli nalovaného s armádou v jizbě na stropě. Ano! Když, hlupáci, o něčem rokují a jsou veselí a moudří při tom smutně hledí. Ja s mojí drahou polovicí jsme byli ubytováni v rodině Jaroslava Hurta. Manželka jeho jest svitorná a pohostinná, tudíž jsme byli jak náleží pohostěni, začež Vám budiž, přátelé, díky vroucí. Budeme se těšit, abychom Vám co nejdříve vše oplatili a přejeme si, abyste nás též svojí návštěvou poctili. — Na Sylvestra na večer počalo pršet, v noci pak hřímalo a se blýskalo, na to pak mrzlo po 14 dnů bez ustání. Některý den bylo až 21 bod pod nulou. Dneska ráno sněžilo, o polednách jest sníh zaspryč a slunko mile hřeje jako v máji. — Úroda na to mokré a chladné počasí celé léto byla uspokojivou, a také ceny jsou dobré, pšenice přítomně jest $1.02; korna 52c; prasata $6.50 sto liber. — Vzpomínám ještě na žně, jak tyvázače divně a všelijak pracovaly a přece byly namazány a zamazány, že je koně stěží táhli. My máme vázač po veškerém sekání jako nový; nic není nikde vydřený jako jiná léta. Bylo to již velmi smutné jeden čas, když obilí v kupkách již rostlo, ale Bohu chvála (nebo přírodě?) se šťastně vše sestohovalo a vymlátilo. Co ale ten nebožáček farmáček musí prodělat, nežli ten dolárek uschová ve své tobolce! — Konečně přejí ctěné redakci sdostatek odběratelů, kteří vždy platí ku předu! —

Váš starý známý.

Frank Buresh, Habrdlák.

Ctěný příteli! Díky za Vaši ochotu a buďte ubezpečen, že s námi budou Vám všichni naši čtenáři povděčni, když častěji nám dopis k otištění zašlete. Bez odporu velmi celému okolí tím prospějete, když o Vaší české osadě i jinde krajané usídlení něčeho se dovedí. Srdečně Vás i rodinu srdečně zdraví — Redakce!

PANÍ PANKHURSTOVÁ VE PROSPĚCH SERBSKA.

Photo by American Press Association.

Paní Emmeline Pankhurstová, známá anglická sufražetka, nalézá se nyní ve Spojených Státech s C. Mijatovičem, bývalým srbským premierem, aby sbírala peníze ku pomoci nešťastným obyvatelům Srbska. Mijatovič nalézá se na levé straně a M. Petrovič na straně pravé.

NÁČELNICE SUFRAŽETEK V NEW YORKU.

Photo copyright by Campbell studio.

Paní Norman D. R. Whitehouseová, nově zvolená předsedkyně státního sdružení sufražetek v New Yorku, ve svou desrukou.